

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-221/11

**Leyla Ecem Demirkan
prieš
Vokietijos Federacinę Respubliką**

(*Oberverwaltungsgericht Berlin-Brandenburg* prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„EEB ir Turkijos asociacijos susitarimas — Papildomas protokolas — 41 straipsnio 1 dalis — „Standstill“ išlyga — Pareiga turėti vizą norint atvykti į valstybės narės teritoriją — Laisvė teikti paslaugas — Turkijos piliečio teisė atvykti į valstybės narės teritoriją, kad aplankytų savo šeimos narių ir potencialiai gautų paslaugų“

Santrauka – 2013 m. rugsėjo 24 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas

1. *Laisvas asmenų judėjimas — Laisvė teikti paslaugas — Apimtis — „Pasyvus“ paslaugų teikimas — Įtraukimas*

(*SESV 56 straipsnis*)

2. *Tarptautiniai susitarimai — EEB ir Turkijos asociacijos susitarimas — Laisvas asmenų judėjimas — Įsisteigimo laisvė — Papildomo protokolo 41 straipsnio 1 dalies „standstill“ taisyklė — Tiesioginis veikimas*

(*EEB ir Turkijos asociacijos susitarimo papildomo protokolo 41 straipsnio 1 dalis*)

3. *Tarptautiniai susitarimai — EEB ir Turkijos asociacijos susitarimas — Laisvas asmenų judėjimas — Įsisteigimo laisvė — Laisvė teikti paslaugas — Papildomo protokolo 41 straipsnio 1 dalies „standstill“ taisyklė — Apimtis — Teisė atvykti į valstybę narę siekiant ten gauti paslaugų („pasyvus“ paslaugų teikimas) — Netaikymas*

(*EEB ir Turkijos asociacijos susitarimo papildomo protokolo 41 straipsnio 1 dalis*)

1. SESV 56 straipsniu valstybių narių piliečiams, taigi ir Sąjungos piliečiams, suteikta teisė laisvai teikti paslaugas apima „pasyvią“ laisvę teikti paslaugas, t. y. paslaugų gavėjų laisvę atvykti į kitą valstybę narę, kad ten galėtų gauti paslaugą be apribojimų. Taigi, turistai, medicininės priežiūros paslaugų gavėjai ir asmenys, keliaujantys studijų ar verslo tikslais, laikytini paslaugų gavėjais.

(žr. 35, 36 punktus)

2. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 38, 40 punktus)

3. Papildomo protokolo, pasirašyto 1970 m. lapkričio 23 d. Briuselyje ir Bendrijos vardu sudaryto, aprobuoto bei patvirtinto Reglamentu Nr. 2760/72, 41 straipsnio 1 dalyje numatytą sąvoką „laisvė teikti paslaugas“ reikia aiškinti taip, kad ji neapima Turkijos piliečių, paslaugų gavėjų, teisės atvykti į valstybę narę tam, kad joje gautų paslaugą.

Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad tarp Asociacijos susitarimo bei jo Papildomo protokolo ir Sutarties yra skirtumų, pirmiausia dėl laisvės teikti paslaugas ir laisvo asmenų judėjimo Sąjungoje ryšio. Taigi, Papildomo protokolo 41 straipsnio 1 dalies tikslas ir jos kontekstas iš esmės skiriasi nuo SESV 56 straipsnio tikslo ir konteksto, ypač kiek tai susiję su šių nuostatų taikymu paslaugų gavėjams.

Pirma, EEB ir Turkijos asociacijos tikslas yra vien ekonominis, juo iš esmės siekiama paskatinti Turkijos ekonomikos raidą. Tačiau, ekonominių laisvių plėtra, skirta leisti bendro pobūdžio laisvą asmenų judėjimą, panašų į pagal SESV 21 straipsnį taikomą Sąjungos piliečiams, nėra Asociacijos susitarimo dalykas. Iš tiesų bendras laisvo asmenų judėjimo tarp Turkijos ir Sąjungos principas nenumatytas nei šiame susitarime ir jo Papildomame protokole, nei 1980 m. rugsėjo 19 d. Asociacijos tarybos sprendime Nr. 1/80 dėl asociacijos plėtros, kuris susijęs tik su laisvu darbuotojų judėjimu. Be to, Asociacijos susitarimas užtikrina tam tikras teises tik priimančiosios valstybės narės teritorijoje. Taigi, tik tuo atveju, kai aptariama veikla yra ekonominės veiklos pasekmė, „standstill“ išlyga gali būti taikoma Turkijos piliečiams, kurie siekia atvykti į valstybę narę ir būti joje, nustatytoms sąlygoms.

Antra, Papildomo protokolo 41 straipsnio 1 dalyje numatyta „standstill“ išlyga savaime nesukuria teisių. Tai yra nuostata, pagal kurią draudžiama nustatyti naujas ribojamąsias priemones, atsižvelgiant į konkrečią datą.

(žr. 49, 50, 53, 55, 58, 62 punktus ir rezoliucinę dalį)